

ЗАКОН

о предшколском васпитању и образовању

"Службени гласник РС", бр. 18 од 26. марта 2010, 101 од 10. новембра 2017, 113 од 17. децембра 2017 - др. закон, 10 од 15. фебруара 2019, 129 од 28. децембра 2021.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређује се предшколско васпитање и образовање, као део јединственог система образовања и васпитања.

Предшколско васпитање и образовање остварује се у складу са Уставом, законом којим се уређују основе система образовања и васпитања (у даљем тексту: Закон), ратификованим међународним конвенцијама и овим законом, полазећи од права детета, развојних, образовних, културних, здравствених и социјалних потреба деце и породица са децом предшколског узраста.

Делатност предшколског васпитања и образовања

Члан 2.

Делатност предшколског васпитања и образовања је делатност од непосредног друштвеног интереса и остварује се као јавна служба.

Делатност предшколског васпитања и образовања, у смислу овог закона, јесте васпитање и образовање деце предшколског узраста.

Под предшколским узрастом, у смислу овог закона, подразумева се узраст деце од шест месеци до поласка у основну школу.

Делатност предшколског васпитања и образовања обавља се у предшколској установи, а изузетно може да се обавља и у школи, у складу са Законом и овим законом.

Остваривање осталих делатности у предшколској установи

Члан 3.

Предшколска установа обавља и делатност којом се обезбеђују исхрана, нега, превентивно-здравствена и социјална заштита деце предшколског узраста, у складу са законом.

Ближе услове и начин остваривања исхране, неге и превентивно-здравствене заштите, споразумно прописују министар надлежан за послове здравља и министар надлежан за послове образовања (у даљем тексту: министар).

Ближе услове и начин остваривања социјалне заштите споразумно прописују министар надлежан за послове социјалне политике и министар.

У остваривању делатности предшколског васпитања и образовања и осталих делатности предшколске установе забрањене су све врсте насиља, злостављања и занемаривања и све активности којима се угрожавају, дискриминишу или издвајају деца, односно група деце, по било ком основу, у складу са Законом.

Циљеви и принципи делатности предшколског васпитања и образовања

Члан 4.

Циљеви предшколског васпитања и образовања су подршка:

- 1) целовитом развоју и добробити детета предшколског узраста, пружањем услова и подстицаја да развија своје капацитете, проширује искуства и изграђује сазнања о себи, другим људима и свету;
- 2) васпитној функцији породице;
- 3) даљем васпитању и образовању и укључивању у друштвену заједницу;
- 4) развијању потенцијала детета као претпоставке за даљи развој друштва и његов напредак.

Принципи предшколског васпитања и образовања су:

- 1) доступност: једнако право и доступност свих облика предшколског васпитања и образовања, без дискриминације и издвајања по основу пола, социјалне, културне, етничке, религијске или друге припадности, месту боравка, односно пребивалишта, материјалног или здравственог стања, тешкоћа и сметњи у развоју и инвалидитета, као и по другим основама, у складу са законом;
- 2) демократичност: уважавање потреба и права деце и породице, укључујући право на уважавање мишљења, активно учешће, одлучивање и преузимање одговорности;
- 3) отвореност: грађење односа са породицом, другим деловима у систему образовања (школа), заједницом (институцијама културе, здравства, социјалне заштите), локалном самоуправом и широм друштвеном заједницом;
- 4) аутентичност: целовит приступ детету, уважавање развојних специфичности предшколског узраста, различитости и посебности, неговање игре као аутентичног начина изражавања и учења предшколског детета, ослањање на културне специфичности;
- 5) развојност: развијање различитих облика и програма у оквиру предшколске делатности у складу са потребама деце и породице и

могућностима локалне заједнице, континуирано унапређивање кроз вредновање и самовредновање, отвореност за педагошке иновације.

Употреба језика

Члан 5.*

Васпитно-образовни рад остварује се на српском језику.*

За припаднике националне мањине васпитно-образовни рад остварује се на језику националне мањине, а може да се остварује и двојезично на језику националне мањине и на српском језику, ако се за то определи најмање 50% родитеља, односно другог законског заступника деце.*

Брисани су ранији ст. 3. и 4. (види члан 1. Закона - 129/2021-15).

Статутом предшколске установе утврђује се језик на којем се остварује васпитно-образовни рад, а предшколским програмом начин остваривања.*

*Службени гласник РС, број 101/2017

Евиденција и јавне исправе

Члан 6.*

Предшколска установа, односно основна школа која остварује припремни предшколски програм води евиденцију о деци, родитељима, односно другим законским заступницима и о запосленима, у складу са законом који уређује основе система образовања и васпитања и овим законом.*

Установа из става 1. овог члана води:*

- 1) матичну књигу уписане деце;***
- 2) евиденцију и педагошку документацију о васпитно-образовном раду;***
- 3) евиденцију о издатим јавним исправама.***

Установа може сваку од евиденција из ст. 1. и 2. овог члана да води електронски, у оквиру јединственог информационог система просвете, у складу са Законом и овим законом.**

На основу евиденције из става 2. тач. 1) и 2) овог члана предшколска установа, односно школа која остварује припремни предшколски програм, издаје јавне исправе о похађању припремног предшколског програма, и то:*

- 1) преводницу о преласку детета из једне у другу предшколску установу, односно основну школу, која остварује припремни предшколски програм;***

2) уверење о похађању припремног предшколског програма.*

Евиденцију и јавне исправе из ст. 2. и 4. овог члана установа води и издаје на српском језику ћириличким писмом на прописаном обрасцу* или електронски.**

Када се васпитно-образовни рад остварује на језику националне мањине, установа води евиденцију на српском језику ћириличким писмом и на језику и писму националне мањине, осим евиденције и педагошке документације о васпитно-образовном раду која се води на језику на коме се изводи васпитно-образовни рад.*

Установа из става 1. овог члана је руковалац података из става 1. овог члана и одговорна је за њихово прикупљање, употребу, ажурирање и чување, у складу са Законом, овим законом и законом којим се уређује заштита података о личности.*

Врсту, назив, садржај и изглед образаца евиденција и јавних исправа и начин њиховог вођења, попуњавања и издавања, прописује министар, у складу са Законом и овим законом.**

Министар одобрава издавање образаца из ст. 2. и 4. овог члана.*

Сврха обраде података, као и начин прикупљања, обраде* ** и коришћења података из евиденција из става 2. овог члана утврђени су Законом.*

*Службени гласник РС, број 101/2017

**Службени гласник РС, број 10/2019

Рокови чувања података у евиденцији**

*Службени гласник РС, број 10/2019

Члан 6а*

Подаци из евиденција из члана 6. ст. 1. и 2. овог закона чувају се десет година, осим података из евиденције из члана 6. став 2. тачка 2) овог закона који се чувају пет година.*

*Службени гласник РС, број 10/2019

Евиденција о детету*

*Службени гласник РС, број 101/2017

Члан 7.*

Евиденцију о детету чине подаци којима се одређује његов идентитет (лични подаци),* јединствен образовни број (у даљем тексту: ЈОБ), образовни, социјални и здравствени статус, као и подаци о**

препорученој и пруженој додатној васпитној, здравственој и социјалној подршци.*

Лични подаци о детету су: име и презиме детета, јединствени матични број грађана, пол, датум рођења, место, општина и држава рођења, адреса, место, општина и држава становања, контакт телефон, матични број детета, национална припадност, држављанство.*

Изјашњење о националној припадности није обавезно.*

Лични подаци о родитељу, односно другом законском заступнику детета су: име и презиме, јединствени матични број грађана, пол, датум рођења, место, општина и држава рођења, адреса, место, општина и држава становања, контакт телефон, односно адреса електронске поште.*

ЈОБ представља индивидуалну и непоновљиву ознаку која се састоји од 16 карактера и додељује се детету, у складу са Законом.**

Податак о ЈОБ-у уноси се у евиденцију коју установа води у штампаном и/или електронском облику, као и обрасце јавних исправа које издаје у складу са Законом и овим законом.**

Подаци којима се одређује образовни, односно васпитно-образовни статус детета су: подаци о врсти установе, врсти и трајању предшколског програма, односно васпитној групи у коју је уписано дете, језику на којем се изводи васпитно-образовни рад, подаци о индивидуалном васпитно-образовном плану, матерњем језику и националној припадности, у складу са законом.*

Подаци којима се одређује социјални статус детета су: подаци о условима становања (становање у стану, кући, породичној кући, подстанарство, становање у дому, да ли дете има своју собу и други облици становања), удаљености домаћинства од установе; стању породице (број чланова породичног домаћинства, да ли су родитељи живи, да ли један или оба родитеља живе у иностранству, брачни статус родитеља, односно другог законског заступника детета, њихов образовни ниво и запослење), као и податак о примању новчане социјалне помоћи и да ли породица може да обезбеди ужину.*

Податак којим се одређује здравствени статус детета је податак о томе да ли је дете обухваћено примарном здравственом заштитом.*

Подаци о препорученој и пруженој додатној образовној, здравственој и социјалној подршци су подаци које доставља интерресорна комисија која врши процену потреба и подаци о њиховој остварености.*

***Службени гласник РС, број 101/2017**

**Службени гласник РС, број 129/2021

Евиденција о запосленима*

*Службени гласник РС, број 101/2017

Члан 7а*

Евиденцију о запосленима чине следећи подаци: име и презиме, јединствени матични број грађана, пол, датум рођења, место, општина и држава рођења, адреса, место, општина и држава становања, контакт телефон, адреса електронске поште, ниво и врста образовања, подаци о стручном усавршавању и стеченим звањима, подаци о држављанству, способности за рад са децом и провери психофизичких способности, подаци о националној припадности, подаци о језику на којем је стечено основно, средње и високо образовање, податак о познавању језика националне мањине, податак о врсти и трајању радног односа и ангажовања, истовременим ангажовањима у другим установама, изреченим дисциплинским мерама, подаци о стручном испиту и лиценци, подаци о задужењима васпитача, стручних сарадника и сарадника, плати и учешћу у раду органа предшколске установе, а у сврху остваривања васпитно-образовног рада, у складу са законом.*

Изјашњавање о националној припадности није обавезно.*

*Службени гласник РС, број 101/2017

Употреба печата*

*Службени гласник РС, број 101/2017

Члан 7б*

Предшколска установа, односно основна школа која остварује припремни предшколски програм оверава веродостојност јавне исправе печатом, у складу са законом.*

Статутом установе из става 1. овог члана одређује се лице одговорно за употребу и чување печата.*

*Службени гласник РС, број 101/2017

II. ОСНИВАЊЕ ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ И ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

Оснивање

Члан 8.

Предшколску установу може да оснује Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе и друго правно или физичко лице, у складу са Законом.

На оснивање и рад предшколске установе примењују се прописи о јавним службама.

Уколико има више оснивача, њихова међусобна права и обавезе уређују се уговором.

Предшколска установа чији је оснивач јединица локалне самоуправе

Члан 9.

Јединица локалне самоуправе оснива предшколску установу за најмање пет, а највише сто васпитних група, у складу са актом о мрежи предшколских установа.

Изузетно, ако не постоје услови за оснивање предшколске установе у складу са ставом 1. овог члана, јединица локалне самоуправе може да оснује предшколску установу са мањим, односно већим бројем васпитних група, уз сагласност министарства надлежног за послове образовања (у даљем тексту: Министарство).

На територији аутономне покрајине, сагласност из става 2. овог члана, даје надлежни орган аутономне покрајине.

Предшколска установа чији је оснивач друго правно или физичко лице

Члан 10.

Друго правно или физичко лице може да оснује предшколску установу (у даљем тексту: приватна предшколска установа), у складу са Законом.

Предшколска установа чији је оснивач страна држава, страно правно или физичко лице

Члан 11.

Страна држава, страно правно или физичко лице, може да оснује предшколску установу ради остваривања предшколског програма, у складу са Законом.

Исправа, коју издаје установа из става 1. овог члана, признаје се и изједначава са јавном исправом коју издаје установа из чл. 9. и 10. овог закона – без спровођења посебног поступка признавања еквиваленције.

Обављање делатности ван седишта предшколске установе

Члан 12.

Предшколска установа обавља делатност у свом седишту.

Предшколска установа, која има решење о верификацији, може да обавља делатност ван седишта у издвојеном одељењу – објекту предшколске установе, школи или другом простору, ако испуњава услове у складу са Законом.

Одлуку о обављању делатности ван седишта доноси управни одбор, а установа може почети са обављањем делатности из става 2. овог члана по добијању решења о верификацији и сагласности Министарства.

Васпитно-образовни рад ван седишта остварује се уз уважавање специфичности које проистичу из физичке одвојености од предшколске установе.

Упис деце

Члан 13.

Упис деце у предшколску установу врши се у складу са Законом.

Приликом уписа деце у предшколску установу, чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, приоритет за упис имају деца из осетљивих група.

Начин и поступак уписа деце у предшколску установу ближе се уређују статутом, уз сагласност оснивача.

Члан 14.

Дете – страни држављанин и дете без држављанства **и тражилац држављанства***, дете из осетљиве групе без доказа о пребивалишту и других личних докумената, прогнано или расељено лице, уписује се у предшколску установу, односно школу, која остварује припремни предшколски програм, под истим условима и на начин прописан за држављане Републике Србије.

За боравак у предшколској установи, односно школи, родитељ, **односно други законски заступник*** детета страног држављанина плаћа економску цену по детету, а родитељ, **односно други законски заступник*** детета без држављанства **и тражиоца држављанства***, прогнаног и расељеног лица, плаћа цену по детету коју утврђује оснивач, у складу са законом којим се уређује финансијска подршка породици са децом.

*Службени гласник РС, број 101/2017

III. ПРОГРАМИ ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Основе програма предшколског васпитања и образовања

Члан 15.

Предшколско васпитање и образовање остварује се у складу са основама програма предшколског васпитања и образовања.

Основе програма предшколског васпитања и образовања доносе се у складу са Законом.

Брисан је ранији став 3. (види члан 6. Закона - 101/2017-8).

Предшколски програм

Члан 16.

Васпитно-образовни рад у предшколској установи остварује се на основу предшколског програма.

Предшколски програм доноси предшколска установа, односно школа која остварује припремни предшколски програм, у складу са основама програма предшколског васпитања и образовања.*

Предшколски програм садржи опште податке о установи и њеном окружењу, облике и програме васпитно-образовног рада и њихово трајање, друге облике рада и услуга, облике сарадње са породицом и локалном заједницом, односно начине сарадње са саветом родитеља формираним у јединици локалне самоуправе, начине остваривања принципа и циљева васпитања и образовања, као и начине праћења и самовредновања рада предшколске установе.*

Предшколским програмом разрађују се и начини развијања индивидуализованог приступа у остваривању васпитно-образовног рада и пружања подршке деци и породицама, посебно деци и породицама из осетљивих друштвених група, уз уважавање развојних, образовних, здравствених и социо-културних потреба деце.*

*Службени гласник РС, број 101/2017

Члан 17.

Предшколски програм припремају одговарајући стручни органи, а доноси га орган управљања предшколске установе, односно школе која остварује **припремни*** предшколски програм,* у складу са Законом.

Брисан је ранији став 2. (види члан 3. Закона - 129/2021-15).

Предшколски програм доноси се на неодређено време и објављује се у складу са општим актом предшколске установе, односно школе која остварује **припремни*** предшколски програм, а мења се по потреби, ради усаглашавања са насталим променама у току његовог остваривања.

*Службени гласник РС, број 101/2017

Различити облици и програми васпитно-образовног рада*

*Службени гласник РС, број 101/2017

Члан 18.*

У оквиру предшколског програма остварују се редовни програми васпитно-образовног рада у целодневном и полудневном трајању.*

У циљу унапређивања квалитета васпитно-образовног рада, ширења разноврсности понуде програма, облика рада и услуга и повећања обухвата деце, предшколска установа остварује и различите облике и

програме у функцији остваривања неге, васпитања и образовања деце, одмора и рекреације, пружања подршке породици, неговања језика и културе националне мањине, посредовања појединих подручја културе, науке и уметности, а према утврђеним потребама и интересовањима деце и породица и специфичностима локалне заједнице.*

Ближе услове за остваривање облика и програма из става 2. овог члана прописује министар, у складу са законом.*

*Службени гласник РС, број 101/2017

Посебни и специјализовани програми

Члан 19.

Брисан је (види члан 10. Закона - 101/2017-8).

Члан 20.*

За децу на болничком лечењу предшколска установа организује остваривање програма васпитно-образовног рада у одговарајућим здравственим установама.*

Ближе услове о начину остваривања програма из става 1. овог члана, прописује министар.*

*Службени гласник РС, број 101/2017

Члан 21.

Предшколска установа, услед недостатка просторних капацитета или недовољног броја деце потребног за формирање васпитне групе, може да остварује предшколски програм у путујућем вртићу (наменски опремљен аутобус) за децу узраста од четири године до поласка у основну школу, или ангажовањем путујућег васпитача.

Припремни предшколски програм

Члан 22.

Припремни предшколски програм јесте део редовног програма предшколске установе у целодневном или полудневном трајању, који се остварује са децом у години пред полазак у школу.

Припремни предшколски програм за децу која нису обухваћена редовним програмом предшколске установе, организује се у предшколској установи, изузетно у школи, у складу са Законом и статутом предшколске установе, односно школе.

Изузетно, припремни предшколски програм за децу у породици може да се организује у краћем трајању.

Ближе услове за остваривање припремног предшколског програма прописује министар.

Члан 23.

Јединица локалне самоуправе води евиденцију и обавештава предшколску установу, односно школу, која остварује припремни предшколски програм и родитеља, односно **другог законског заступника***, о деци која су стасала за похађање припремног предшколског програма, најкасније до 1. априла текуће године за наредну годину.

Предшколска установа, односно школа, која остварује припремни предшколски програм, дужна је да обавести родитеља, односно **другог законског заступника*** и јединицу локалне самоуправе о деци која се нису уписала, која не похађају редовно или су престала да похађају припремни предшколски програм, најкасније 15 дана од дана протекла рока за упис, односно од дана престанка редовног похађања припремног предшколског програма.

*Службени гласник РС, број 101/2017

Члан 24.

Родитељ, **односно други законски заступник детета*** је дужан да упише дете у предшколску установу, односно школу, ради похађања припремног предшколског програма, у складу са Законом.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе поднеће захтев за покретање прекршајног поступка против родитеља, односно **другог законског заступника детета***, чије дете није благовремено уписано, односно које не похађа припремни предшколски програм, најкасније у року од 15 дана од дана када је о томе обавештен.

*Службени гласник РС, број 101/2017

Члан 25.

Дете може да изостане са похађања припремног предшколског програма само у оправданим случајевима.

Родитељ, односно **други законски заступник детета***, дужан је да најкасније у року од осам дана оправда изостанак детета.

*Службени гласник РС, број 101/2017

Члан 26.

На основу преводнице дете може да пређе у другу предшколску установу, односно школу, која остварује припремни предшколски програм.

Предшколска установа, односно школа из које дете прелази, дужна је да изда преводницу у року од седам дана од дана пријема обавештења о упису детета у другу предшколску установу, односно школу.

Предшколска установа, односно школа у коју дете прелази, дужна је да у року од седам дана од дана пријема преводнице, обавести предшколску установу, односно школу, из које се дете исписало, да је примила преводницу.

Остваривање предшколског програма

Члан 27.

Програм предшколског васпитања и образовања остварује се у различитом трајању, и то:

- у целодневном трајању – од 9 до 12 сати дневно;
- у полудневном трајању – припремни предшколски програм – 4 сата дневно;
- у полудневном трајању – до 6 сати дневно;
- у полудневном трајању – до 6 сати дневно, до три пута недељно;
- у вишедневном трајању – дужем од 24 сата.

Члан 28.

Предшколски програм остварује се у току радне године, од 1. септембра текуће године до 31. августа наредне године.

Модел центар

Члан 29.

Брисан је (види члан 15. Закона - 101/2017-8).

IV. ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА СА ДЕЦОМ

Васпитне групе

Члан 30.

Васпитно-образовни рад са децом организује се у васпитним групама. Васпитне групе могу бити јаслене, за узраст од шест месеци до три године и групе вртића, за узрасни период од три године до поласка у школу.

Васпитне групе могу бити формиране за децу истог или различитог узраста.

Број деце која се уписују у васпитну групу, истог узраста, јесте:

– од 6 месеци до 1 године	7
– од 1 до 2 године	12
– од 2 до 3 године	16
– од 3 до 4 године	20
– од 4 године до 5,5 година*	24
– од 5,5 до поласка у школу*	26*

Брисан је ранији став 4. (види члан 16. Закона - 101/2017-8).

Изузетно од става 3. овог члана, број деце **која се уписују у васпитну групу***, јесте:

- на болничком лечењу до 15
- са сметњама у развоју и **инвалидитетом*** – развојна група 4 до 6

Ако не постоји могућност за формирање васпитних група у складу са ставом 3. овог члана, оснивач може утврдити мањи, односно највише 20% већи број деце од броја који се уписује у васпитну групу, у складу са критеријумима, које прописује министар.

Када је Република Србија оснивач предшколске установе, односно школе која остварује **припремни*** предшколски програм, број деце, у смислу става 6. овог члана, утврђује предшколска установа, односно школа, уз сагласност Министарства.

Када је аутономна покрајина оснивач предшколске установе, односно школе која остварује **припремни*** предшколски програм, број деце, у смислу става 6. овог члана, утврђује предшколска установа, односно школа, уз сагласност органа аутономне покрајине надлежног за послове образовања.

*Службени гласник РС, број 101/2017

Мешовите васпитне групе

Члан 31.

Број деце која се уписују у групе мешовитог састава јесте:

- од 1 до 3 године 12
- од 3 године до поласка у школу 20
- од 2 године до поласка у школу 15

Предшколска установа може да формира групе мешовитог састава и са другачијим узрастима.

Двојезичне васпитне групе

Члан 32.

Васпитно-образовни рад у двојезичним васпитним групама остварује се са 10% мањим бројем деце од броја утврђеног овим законом.

Члан 33.

Број и структуру васпитних група предшколске установе, односно школе која остварује предшколски програм, утврђује директор, на предлог стручних органа, на основу броја деце, услова рада и програма који се остварује.

Критеријуми за формирање структуре васпитних група утврђују се статутом предшколске установе, односно школе која остварује предшколски програм.

Подршка деци из осетљивих друштвених група*

*Службени гласник РС, број 101/2017

Члан 34.*

Детету коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога потребна додатна подршка у васпитању и образовању, предшколска установа обезбеђује отклањање физичких и комуникацијских препрека, односно врши прилагођавање и, уколико је потребно, обезбеђује израду, доношење и реализацију индивидуалног образовног плана (ИОП1), у складу са законом.*

Предшколска установа у коју је уписано дете из осетљиве друштвене групе може да утврди потребу за пружањем додатне образовне, здравствене или социјалне подршке детету. Иницијативу за покретање поступка процене потреба детета за додатном подршком коју врши интерресорна комисија може да покрене родитељ, односно други законски заступник детета и/или предшколска установа уз сагласност родитеља, односно другог законског заступника.*

Деца са сметњама у развоју и инвалидитетом остварују право на додатну подршку у предшколском васпитању и образовању у васпитној групи, уз план индивидуализације или индивидуални васпитно-образовни план и у развојној групи, на основу индивидуалног васпитно-образовног плана.*

У једној васпитној групи може бити до двоје деце са сметњама у развоју и инвалидитетом. Број деце у васпитној групи, утврђен овим законом, умањује се за три по детету из става 3. овог члана које остварује право на додатну подршку у васпитној групи, уз план индивидуализације или индивидуални васпитно-образовни план.*

Дете се уписује у развојну групу само уз мишљење интерресорне комисије уз сагласност родитеља, односно другог законског заступника. За дете уписано у развојну групу планира се и реализује свакодневна интеракција и укљученост у активности осталих васпитних група. У току похађања предшколског програма прати се развој детета и на основу предлога тима за инклузивно образовање, дете са сметњама у развоју и инвалидитетом може прећи из развојне у васпитну групу, у складу са законом.*

Приликом преласка детета из става 1. овог члана у другу предшколску установу или основну школу, у партнерству са родитељем, односно другим законским заступником детета, остварује се сарадња са установом у коју дете прелази и планирају се заједничке активности установа које треба да допринесу успешном преласку и остваривању континуитета у васпитању и образовању.*

*Службени гласник РС, број 101/2017

Радно време предшколске установе

Члан 35.

Почетак и завршетак радног времена у предшколској установи утврђује установа, по прибављеном мишљењу савета родитеља предшколске установе, у складу са потребама деце и родитеља, односно **другог законског заступника детета***, уз сагласност оснивача.

*Службени гласник РС, број 101/2017

V. ВАСПИТАЧ, СТРУЧНИ САРАДНИК, САРАДНИК И ПЕДАГОШКИ АСИСТЕНТ

Члан 36.

Делатност предшколског васпитања и образовања остварују васпитач и стручни сарадник, а делатност предшколске установе, којом се обезбеђују исхрана, нега, превентивно-здравствена и социјална заштита, остварују сарадници.

Васпитачи

Члан 37.

Васпитно-образовни рад остварују васпитачи, и то: васпитач, медицинска сестра-васпитач и дефектолог-васпитач.

Задаци васпитача, медицинске сестре – васпитача и дефектолога васпитача*

*Службени гласник РС, број 101/2017

Члан 38.*

Задатак васпитача јесте да својим компетенцијама осигура уважавање принципа предшколског васпитања и образовања, остваривање циљева предшколског васпитања и образовања, остваривање и унапређивање васпитно-образовног рада.*

Задатак медицинске сестре – васпитача јесте да својим компетенцијама осигура уважавање принципа предшколског васпитања и образовања, остваривање циљева предшколског васпитања и образовања, остваривање и унапређивање неге и васпитно-образовног рада.*

Задатак дефектолога васпитача јесте да својим компетенцијама осигура постизање циљева и принципа предшколског васпитања и образовања, у складу са ИОП-ом и програмом васпитно-образовног рада.*

*Службени гласник РС, број 101/2017

Образовање васпитача

Члан 39.

Послове васпитача може да обавља лице које испуњава услове прописане Законом и има одговарајуће образовање, и то:

1) са децом узраста од шест месеци до две године – лице које има средње образовање – медицинска сестра – васпитач, а са децом узраста од две до три године – лице које има средње образовање – медицинска сестра – васпитач и лице које има одговарајуће више образовање, односно одговарајуће високо образовање на студијама првог степена (основне струковне студије или специјалистичке струковне студије), на којима је оспособљено за рад са децом јасленог узраста – васпитач;*

2) са децом узраста од три године до поласка у школу – лице које има одговарајуће више образовање, односно одговарајуће високо образовање на студијама првог степена (основне струковне студије, основне академске студије или специјалистичке струковне студије) или на студијама другог степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије или мастер струковне студије), односно на основним студијама у трајању од најмање четири године, по прописима који су уређивали високо образовање до 10. септембра 2005. године – васпитач, у складу са Законом;*

3) у мешовитој групи (са децом узраста од две године до поласка у школу) – лице које испуњава услове из тач. 1) и 2) овог става – васпитач;

4) са децом на болничком лечењу – лице које испуњава услове из тачке 2) овог става – васпитач;

5) са децом са сметњама у развоју у васпитној групи – лице које испуњава услове из тач. 1) и 2) овог става које је у току стручног усавршавања или по прописаном програму оспособљено за рад са децом са сметњама у развоју – васпитач;

6) са децом са сметњама у развоју у развојној групи – лице са одговарајућим високим образовањем на студијама другог степена (дипломске академске студије – мастер и специјалистичке академске студије) и лице са одговарајућим високим образовањем на основним студијама у трајању од најмање четири године – дефектолог – васпитач, у складу са Законом.

7) са децом – припадницима националних мањина – лице које испуњава услове из тач. 1) до 6) овог става, ако је стекло одговарајуће образовање на језику на коме се остварује васпитно-образовни рад или је положило испит из тог језика са методиком на одговарајућој високошколској установи – васпитач, у складу са Законом.

Изузетно, у недостатку васпитача са знањем језика националне мањине може се, уз васпитача који не испуњава услове због непознавања језика, ангажовати помоћни васпитач са знањем језика и најмање средњим

образовањем васпитачког смера, до окончања поступка по расписаном конкурсy, а најдуже до 31. августа наредне године.

Програм полагања испита за проверу знања језика утврђује одговарајућа високошколска установа, у складу са Законом.

*Службени гласник РС, број 101/2017

Стручни сарадници

Члан 40.

Стручне послове којима се унапређује васпитно-образовни рад обављају стручни сарадници.

Стручни сарадници јесу: педагог, психолог, педагог за ликовно, музичко и физичко васпитање и логопед.

Задаци стручног сарадника

Члан 41.*

Задаци стручног сарадника су да својим компетенцијама осигура уважавање принципа и циљева предшколског васпитања и образовања; да саветодавним радом и другим облицима рада доприноси унапређивању васпитно-образовног рада; пружа стручну подршку деци, родитељима, односно њиховим законским заступницима, васпитачима, директору по питањима од значаја за васпитање и образовање; остварује сарадњу са родитељима, односно другим законским заступницима, другим запосленима у установи, као и са представницима надлежних институција и различитих организација заступајући интерес деце и делатности у целини.*

*Службени гласник РС, број 101/2017

Образовање стручног сарадника

Члан 42.*

Послове стручног сарадника може да обавља лице са одговарајућим високим образовањем на студијама другог степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије или мастер струковне студије), односно на основним студијама у трајању од најмање четири године по прописима који су уређивали високо образовање до 10. септембра 2005. године, у складу са Законом.*

*Службени гласник РС, број 101/2017

Сарадници

Члан 43.

Послове којима се унапређују нега, исхрана, превентивно-здравствена и социјална заштита у предшколској установи обављају сарадници.

Предшколска установа која остварује **различите програме и облике у оквиру предшколског програма*** може да има и друге сараднике, уз сагласност оснивача.

Када је Република Србија оснивач предшколске установе, сагласност из става 2. овог члана даје Министарство.

*Службени гласник РС, број 101/2017

Задачи сарадника

Члан 44.

Задатак сарадника јесте да својим знањем, саветодавним и стручним радом обезбеди квалитетније остваривање неге, исхране, превентивно-здравствене и социјалне заштите.

Задатак других сарадника јесте да обезбеде остваривање и унапређење квалитета васпитно-образовног рада.

Образовање сарадника

Члан 45.*

Послове сарадника може да обавља лице, и то:*

- 1) послове унапређивања социјалне заштите – лице које има одговарајуће високо образовање на студијама другог степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије или мастер струковне студије) или на основним студијама у трајању од најмање четири године по прописима који су уређивали високо образовање до 10. септембра 2005. године, у складу са Законом;***
- 2) послове унапређивања превентивноздравствене заштите – лице које има одговарајуће образовање на студијама првог степена (основне струковне студије, основне академске студије или специјалистичке струковне студије), односно на студијама у трајању од три године или вишим образовањем здравствене струке, у складу са Законом;***
- 3) послове унапређивања, планирања и организације исхране – лице које има одговарајуће образовање на студијама првог степена (основне струковне студије или специјалистичке струковне студије), односно на студијама у трајању од три године или вишим образовањем здравствене струке, у складу са Законом;***
- 4) послове неге и превентивне здравствене заштите – лице које има одговарајуће средње образовање здравствене струке, у складу са Законом.***

*Службени гласник РС, број 101/2017

Педагошки асистент

Члан 46.

Педагошки асистент пружа помоћ и додатну подршку **групи деце у установи***, у складу са њиховим потребама, сарађује са васпитачима и стручним сарадницима, родитељима, односно **другим законским заступницима деце***, * са надлежним установама, организацијама и удружењима и јединицом локалне самоуправе и обавља друге послове, у складу са Законом.

*Службени гласник РС, број 101/2017

VI. ПРАВО НА ШТРАЈК

Члан 47.

Запослени у предшколској установи остварују право на штрајк у складу са законом, под условом да се обезбеди минимум процеса рада.

VII. НАДЗОР НАД РАДОМ ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

Члан 48.

Инспекцијски надзор и стручно-педагошки надзор над радом предшколских установа, врши се у складу са Законом.

VIII. ФИНАНСИРАЊЕ

Члан 49.

Средства за финансирање делатности предшколске установе обезбеђују се у складу са Законом.

Члан 50.

Родитељ, односно **други законски заступник*** детета учествује у обезбеђивању средстава за остваривање делатности предшколске установе, чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе*, у складу са Законом.

Одлуку о висини цене из става 1. овог члана доноси оснивач.

Од обавеза плаћања из става 1. овог члана, у целодневном и полудневном боравку, изузимају се деца без родитељског старања, деца са сметњама у развоју **и инвалидитетом*** и деца из материјално угрожених породица, **у складу са прописима којима се уређује финансијска подршка породици са децом.***

*Службени гласник РС, број 101/2017

Члан 51.

Средства за обављање делатности предшколског васпитања и образовања у приватној предшколској установи обезбеђује оснивач.

Члан 52.

Висина плате, накнаде и других примања утврђује се јединствено за све запослене у предшколским установама чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, у складу са прописима којима се уређују плате, накнаде и друга примања из радног односа у јавним службама.

Основица за обрачун и исплату плата у предшколским установама не може бити нижа од основице за обрачун и исплату у основном образовању и васпитању, али може бити увећана из средстава које оствари установа или јединица локалне самоуправе.

НАПОМЕНА ИЗДАВАЧА: Члан 52. престаје да се примењује на запослене у јавним службама даном почетка примене Закона о запосленима у јавним службама („Службени гласник РС”, број 113/2017), односно 1. јануара 2025. године (види чл. 161. и 163. Закона – 113/2017-276 и члан 3. Закона - 123/2021-1).

IX. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 53.

Новчаном казном од **50.000*** до 1.000.000 динара казниће се за прекршај предшколска установа, односно школа која остварује **припремни*** предшколски програм ако:

- 1) не омогући изјашњавање родитеља на којем ће језику дете стицати предшколско васпитање и образовање (члан 5. став 2);
- 2) не води, неуредно води или не чува прописану евиденцију о васпитно-образовном раду (чл. 6. и 7);
- 3) не обавести у прописаном року родитеља, **односно другог законског заступника детета*** и јединицу локалне самоуправе о деци која се нису уписала, односно не похађају припремни предшколски програм (члан 23. став 2);
- 4) не формира васпитне групе у складу са чл. 30. и 31. овог закона;

Новчаном казном од **25.000*** до **100.000*** динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана и директор, односно одговорно лице предшколске установе, односно школе која остварује **припремни*** предшколски програм.

*Службени гласник РС, број 101/2017

X. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 54.

У предшколској установи која на дан ступања на снагу овог закона испуњава услове из члана 9. овог закона, управни одбор именован до дана ступања на снагу овог закона, односно савет родитеља изабран до дана ступања на снагу овог закона, обављаће послове из своје надлежности до истека мандата.

Члан 55.

У предшколској установи која на дан ступања на снагу овог закона испуњава услове из члана 9. овог закона, директор изабран до дана ступања на снагу овог закона, остаје на дужности до истека мандата, ако испуњава услове прописане Законом и овим законом.

Члан 56.

Предшколска установа која на дан ступања на снагу овог закона не испуњава услове из члана 9. овог закона, дужна је да изврши статусне промене, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Оснивач је дужан да у року од 30 дана од дана извршене статусне промене именује управни одбор предшколске установе.

Члан 57.

Управни одбор предшколске установе из члана 56. овог закона дужан је да у року од 60 дана од дана конституисања распише конкурс и изабере директора у складу са Законом и овим законом.

Члан 58.

Оснивач који није утврдио минимум процеса рада за време штрајка запослених у предшколској установи дужан је да га утврди у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 59.

Медицинске сестре, васпитачи, стручни сарадници и сарадници – васпитачи, који су на дан ступања на снагу овог закона запослени у предшколској установи, а који су по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона испуњавали услове за обављање васпитно-образовног рада у погледу врсте и степена образовања, могу и даље да обављају васпитно-образовни рад у предшколској установи.

Васпитно-образовни рад у предшколској установи могу да обављају и лица из става 1. овог члана, која на дан ступања на снагу овог закона нису у радном односу у предшколској установи, ако имају више од 20 година радног искуства у васпитно-образовном раду у предшколској установи.

Медицинске сестре из става 1. овог члана које обављају васпитно-образовни рад имају обавезу да стекну дозволу за рад прописану Законом, у року од три године од дана ступања на снагу овог закона.

Медицинске сестре из става 2. овог члана имају обавезу да стекну дозволу за рад прописану Законом, у року од три године од дана заснивања радног односа у предшколској установи.

Члан 60.

Подзаконски акти за спровођење овог закона донеће се у року од две године од дана ступања на снагу овог закона, осим акта из члана 6. став 7. овог закона, који ће се донети у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа из става 1. овог члана примењују се прописи који су важили до дана ступања на снагу овог закона, ако нису у супротности са овим законом.

Члан 61.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе одредбе члана 2. тачка 5) и члана 11. тачка 5) Закона о друштвеној бризи о деци („Службени гласник РС”, бр. 49/92, 29/93, 53/93, 67/93, 28/94, 47/94, 48/94, 25/96, 29/01, 16/02, 62/03 и 101/05).

Члан 62.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОДРЕДБЕ КОЈЕ НИСУ УНЕТЕ У "ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ" ЗАКОНА

Закон о изменама и допунама Закона о предшколском васпитању и образовању: "Службени гласник РС", број 101/2017-8

Члан 28.

Подзаконски акти за спровођење овог закона донеће се у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа из става 1. овог члана примењују се прописи који су важили до дана ступања на снагу овог закона, ако нису у супротности са овим законом.

Члан 29.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Закон о изменама и допунама Закона о предшколском васпитању и образовању: "Службени гласник РС", број 10/2019-3

Члан 3.

Подзаконски акти за спровођење овог закона донеће се у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа из става 1. овог члана примењују се прописи који су важили до дана ступања на снагу овог закона, ако нису у супротности са овим законом.

Члан 4.

**Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у
„Службеном гласнику Републике Србије“.**